

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGGAL KETIGA
MESYUARAT KETIGA

KANDUNGAN

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M. 17]:

- Pencerobohan oleh Kapal-kapal China di Perairan Malaysia
  - YB. Tuan Chan Foong Hin (Kota Kinabalu) (Halaman 1)
- Masalah Pencemaran Sungai di Kampung Perigi Acheh, Parlimen Tebrau
  - YB. Tuan Steven Choong Shiau Yoon (Tebrau) (Halaman 4)

MALAYSIA KAMAR KHAS PARLIMEN KEEMPAT BELAS PENGGAL KETIGA MESYUARAT KETIGA

Selasa, 24 November 2020 Mesyuarat dimulakan pada pukul 12.00 tengah hari DOA

[Timbalan Yang di-Pertua (Dato' Mohd Rashid Hasnon) mempengerusikan Mesyuarat]

<u>UCAPAN DI BAWAH USUL</u> BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)

Pencerobohan oleh Kapal-kapal China di Perairan Malaysia

12.04 tgh.

Tuan Chan Foong Hin [Kota Kinabalu]: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin membangkitkan isu berkenaan menyatakan tindakan yang diambil selepas Pengawal Pesisir Pantai Malaysia menahan enam buah kapal nelayan China dan 60 anak kapal mereka pada 9 Oktober 2020 atas sebab menceroboh perairan Malaysia.

Persoalan saya, adakah isu ini dibangkitkan kepada Menteri Luar Negeri China, Wang Yi semasa lawatan rasminya ke Malaysia pada 13 Oktober 2020? Dalam hal ini, saya percaya ia merupakan isu sensitif disebabkan Malaysia berhati-hati terhadap kecenderungan Beijing untuk mengambil tindakan hukuman punitif terhadap mereka yang mencabarnya secara terbuka. Kita sekarang berdepan dengan realiti bahawa China sangat penting dalam hubungan ekonomi serantau.

Bukan hanya hubungan ekonomi yang kuat dengan Beijing kunci untuk kepentingan Malaysia sendiri tetapi China mungkin menjadi negara sumber untuk vaksin COVID-19. Jadi, menjaga hubungan yang baik adalah penting. Walaupun hubungan ekonomi adalah penting, saya berpendapat ia juga lebih penting agar pihak berkuasa Maritim Malaysia serius dalam memastikan perairan negara selalu dilindungi dan tidak akan berkompromi dengan pihak yang melanggar undang-undang. Jurucakap Kementerian Luar China, Zhao Lijian telah meminta pihak Malaysia untuk menjalankan penyiasatan yang adil

sesuai dengan undang-undang serta memastikan hak dan kepentingan sah warganegara China yang terlibat.

Saya percaya bahawa penahanan kapal laut China di perairan Malaysia adalah sah tetapi meletakkannya dalam kedudukan yang rumit kerana melibatkan China. Kenyataan jurucakap Kementerian Luar China, Zhao Lijian yang dibawa oleh media antarabangsa dapat dilihat sebagai tekanan kepada kerajaan Malaysia dalam isu ini.

Saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Menteri, apakah tindakan susulan yang akan atau telah diambil oleh Kerajaan Malaysia terhadap enam buah kapal nelayan China dan 60 anak kapal mereka. Adakah mereka akan didakwa di mahkamah di Malaysia ataupun dilepaskan? Sila Yang Berhormat Menteri jawab. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Minta Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri atau timbalannya menjawab.

12.06 tgh.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Dato' Sri Dr. Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Kota Kinabalu, sahabat saya yang bertanya. Tuan Yang di-Pertua, pada 9 Oktober 2020, APMM melalui Pejabat Zon Maritim Tanjung Sedili menerima aduan dari Lembaga Pelabuhan Johor bahawa terdapat enam buah kapal secara berkumpulan telah memasuki kawasan *general purpose anchorage* dan bersauh di dalam had pelabuhan Pasir Gudang tanpa pelaporan.

Ekoran daripada aduan ini, semua vesel tersebut telah ditahan pada hari yang sama dan tujuh *crew* vesel nelayan asing tersebut dibawa ke ZMTS iaitu kawasan Zon Maritim Tanjung Sedili untuk siasatan. Satu kertas siasatan telah dibuka oleh APMM bagi menyiasat kesalahan di bawah seksyen 491B(1)(I) Ordinan Perkapalan Saudagar 1952 iaitu berlabuh tunggu tanpa kebenaran Pengarah Jabatan Laut Malaysia.

Kertas siasatan tersebut telah dirujuk kepada timbalan pendakwa raya untuk mendapatkan keputusan lanjut berhubung kes tersebut. Pihak timbalan pendakwa raya telah meneliti hasil laporan siasatan dan merumuskan tiada pertuduhan boleh dikenakan untuk kes tersebut.

Keputusan timbalan pendakwa raya untuk tidak membuat pertuduhan di mahkamah bagi kes tersebut adalah berdasarkan kepada beberapa fakta kes iaitu:

- lokasi tangkapan atau lokasi berlabuh adalah berdekatan dengan garis sempadan perairan perikanan Malaysia, namun masih di dalam had pelabuhan Pasir Gudang;
- (ii) tempoh berlabuh. Kesemua VNA berlabuh dalam tempoh kurang daripada 24 jam. Elemen berlabuh tunggu adalah lemah;
- (iii) force majeure iaitu kesemua VNA berada di dalam konvoi dan salah satu daripadanya mengalami kerosakan jentera hingga tidak dapat meneruskan pelayaran dan kesemua VNA lain bersama bersauh untuk membantu. Elemen kecemasan seperti ini dibenarkan mengikut undang-undang antarabangsa, United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS) untuk vesel atau bot mengambil langkah yang perlu seperti berlabuh di tempat yang selamat;
- (iv) niat untuk membuat notifikasi. Nakhoda kapal dan pihak pemilik telah mengarahkan ejen mereka di Singapura untuk membuat pemakluman;
- (v) tiada pembuktian yang menunjukkan berlakunya aktiviti penangkapan ikan atau aktiviti lain di PPM;
- (vi) kerosakan jentera salah sebuah VNA tersebut dapat dibuktikan oleh nakhoda bot tersebut; dan
- (vii) VNA tersebut dengan suci hati telah berlabuh dalam had pelabuhan Pasir Gudang bagi mengelakkan daripada gangguan laluan pelayaran kapal. Nakhoda juga telah membuktikan bahawa satu arahan kepada ejen mereka di Singapura bagi memaklumkan kepada Jabatan Laut Malaysia untuk tujuan berlabuh telah pun dikeluarkan.

Ekoran itu, kesemua enam VNA dan *crew* telah diserahkan kepada ejen perkapalan tempatan yang dilantik pada 17 Oktober 2020. Kesemua VNA hanya dibenarkan untuk meneruskan pelayaran setelah memenuhi syaratsyarat oleh Jabatan Perikanan Malaysia, Jabatan Laut Malaysia, Jabatan Kastam Diraja Malaysia dan pihak berkuasa pelabuhan.

Kesemua VNA tersebut telah dibenarkan meneruskan pelayaran pada 22 Oktober 2020 setelah ejen perkapalan tempatan yang dilantik mengemukakan semua notifikasi dan isytihar yang diperlukan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

=1210

Masalah Pencemaran Sungai di Kampung Perigi Acheh, Parlimen Tebrau

12.10 tgh.

Tuan Steven Choong Shiau Yoon [Tebrau]: Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Menteri Alam Sekitar dan Air, saya telah mengambil maklum aduan penduduk terhadap isu pencemaran sungai ini kerana terdapat sekitar 60 orang nelayan kampung yang tinggal di sekitar kawasan Kampung Perigi Acheh yang telah hilang sumber rezeki mereka akibat pencemaran sungai yang kian lama berlaku sejak tahun 1990-an.

Kampung Perigi Acheh adalah titik tengah pertemuan tiga sungai iaitu Sungai Kim Kim, Sungai Daing dan Sungai Kopok yang dahulunya sangat kaya dengan pelbagai hidupan akuatik tetapi kini semuanya hampir pupus dan tiada lagi. Majoriti sumber pendapatan penduduk Kampung Perigi Acheh terdiri daripada hasil laut. Namun disebabkan oleh pihak yang tidak bertanggungjawab, kualiti air Sungai Daing dan Sungai Kopok menjadi sangat tercemar dan tidak sesuai untuk aktiviti perikanan dan juga pelancongan.

Situasi menjadi lebih serius apabila dua sungai di kampung berkenaan bukan hanya bertukar hitam dan berbau busuk malah turut mengeluarkan bau yang meloyakan dengan mata penduduk setempat turut mengalami kepedihan setiap kali berada berhampiran sungai itu.

Penduduk mendakwa Sungai Kopok dan Sungai Daing kini tercemar akibat aktiviti pembuangan sisa secara haram di hulu Sungai Daing selain aliran sisa kimia dari Sungai Kim Kim yang masuk ketika air pasang surut. Oleh itu, mereka terpaksa keluar ke kawasan lebih jauh untuk menangkap ikan, udang dan hasil sungai lain demi kelangsungan hidup.

JAS telah pun banyak kali melawat tempat kejadian tersebut atas sebab menerima aduan penduduk namun tiada solusi yang efektif boleh kita lihat. Pencemaran akan berhenti untuk sementara dalam kadar satu ke dua minggu selepas kedatangan JAS tetapi ia akan tetap berulang lagi.

Keputusan laporan analisa contoh air sungai yang dilakukan oleh JAS telah mendapati punca utama pencemaran di Sungai Kopok adalah pelepasan efluen industri yang mempunyai beban organik yang tinggi terutamanya dari industri berasaskan minyak sawit seperti *oleo chemical*, asas sabun, biodiesel dan kilang berasaskan makanan.

Persoalan saya ialah, memandangkan laporan analisa contoh air sungai yang dilakukan oleh JAS, sudahkan kilang-kilang yang disyaki adalah punca-punca pencemaran telah dikenal pasti? Sekiranya kilang-kilang atau punca-punca lain telah dikenal pasti, apa tindakan yang efektif akan diambil oleh kementerian untuk mencegah pencemaran di sungai-sungai tersebut di atas? Semoga permohonan rakyat Kampung Perigi Acheh dapat dipertimbangkan. Tuan Yang di-Pertua, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Terima kasih Yang Berhormat Tebrau. Sekarang saya jemput Yang Berhormat Menteri Alam Sekitar dan Air atau timbalannya untuk menjawab. Silakan.

12.14 tgh.

Timbalan Menteri Alam Sekitar [Dato' Dr Ahmad Masrizal Muhammad]: Bismillahir Rahmanir Rahim. Assalammualaikum warahmatullahi wabarakatuh dan salam sejahtera. Terima kasih Yang Berhormat Tuan Steven Choong Shiau Yoon, ex-commissioner SPAN sebenarnya. Sahabat saya juga ini daripada kementerian. Dahulu tak ada KASA, sekarang baru kita adakan KASA.

Tuan Yang di-Pertua dan juga semua Yang Berhormat sekalian terutamanya Tuan Steven Choong Shiau Yoon. Bagi pihak Kementerian Alam Sekitar dan Air dan juga Jabatan Alam Sekitar, kita amat memandang serius isu pencemaran sungai ini kerana berpotensi menyebabkan sumber air tercemar dan memudaratkan ekosistem setempat dan menjejaskan kehidupan harian masyarakat secara umum. Sebab itu saya berterima kasih kepada Yang Berhormat kerana begitu cakna tentang untung nasib nelayan di kawasan berkenaan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Jabatan Alam Sekitar telah pun menjalankan penguatkuasaan Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 (AKAS 1974) ke atas industri-industri terutamanya kilang-kilang yang menghasilkan efluen perindustrian yang terletak di sekitar Sungai Daing, Sungai Kim Kim dan juga Sungai Kopok.

Dalam hal ini, sebanyak 193 pemeriksaan telah dijalankan ke atas premis yang terletak di kawasan berkenaan dan didapati sebanyak 214 tindakan penguatkuasaan telah kita ambil ke atas premis yang tidak mematuhi AKAS 1974 dan ini merangkumi 52 notis arahan, 150 kompaun, dua premis yang telah dikenakan Penahanan Operasi Kelengkapan dan 10 kertas siasatan telah pun disediakan untuk tindakan seterusnya iaitu tindakan pendakwaan di mahkamah.

Dalam hal yang sama juga untuk makluman Tuan Yang di-Pertua dan juga Yang Berhormat, pelbagai usaha telah pun dan sedang dan akan diambil oleh pihak kementerian KASA dalam usaha untuk membanteras isu

pencemaran sungai ini.

Daripada aspek penguatkuasaan, Jabatan Alam Sekitar (JAS) pula akan terus mempertingkatkan pemantauan dan penguatkuasaan melalui AKAS 1974 dengan cara membuat pemeriksaan ke atas punca-punca pencemaran yang terletak di kawasan berkenaan dan kerjasama daripada kerajaan negeri dan pihak berkuasa tempatan.

Kita juga akan membuat pemantauan melalui rondaan secara konvensional dan juga kita akan buat *aerial surveillance* dengan menggunakan dron di kawasan-kawasan yang kita anggap sebagai kawasan yang spesifik dan ini dilakukan secara berkala.

Berdasarkan kepada AKAS 1974 yang sedia ada, bagi kesalahan pencemaran air, saya ingat ini Yang Berhormat Tuan Steven Choong Shiau Yoon tahu. Sekiranya disabitkan kesalahan, denda maksimum yang boleh dikenakan adalah sebanyak RM100,000 atau penjara tidak lebih daripada lima tahun atau kedua-duanya sekali.

Akan tetapi untuk makluman Ahli Yang Berhormat sekalian dan juga Tuan Yang di-Pertua, kementerian sedang membuat pindaan kepada AKAS 1974 ini di mana melalui pindaan ini, antara perkara yang diambil kira adalah menetapkan had denda minimum dan meningkatkan kadar denda maksimum daripada RM100,000 kepada RM10 juta dan juga hukuman penjara mandatori untuk tempoh tidak melebihi lima tahun.

Selain daripada itu, pindaan juga dibuat untuk meningkatkan nilai kompaun daripada RM2,000 kepada tidak melebihi 50 peratus daripada jumlah penalti maksimum yang diperuntukkan untuk sesuatu kesalahan. Pendekatan ini diambil agar hukuman setimpal dapat dikenakan kepada apa yang dikatakan sebagai penjenayah alam sekitar.

So, kita kategorikan mereka sebagai penjenayah. Maka kita kenakan hukuman dendaan yang maksimum dan itu adalah prinsip kita. Dalam hal ini, ini adalah komitmen kerajaan untuk memastikan bahawasanya aktiviti-aktiviti pelanggaran undang-undang oleh perindustrian yang telah menyebabkan masalah kepada sungai ataupun rakyat dan sebagainya dapat kita tangani.

Bagi memperkasakan penguatkuasaan AKAS 1974 ini juga, kita tambahkan satu tindakan kita yang terbaharu iaitu kita telah pun menubuhkan satu unit yang dipanggil sebagai Unit Cegah Jenayah Alam Sekitar (UCJAS) yang telah ditubuhkan untuk tujuan memantapkan penyiasatan sedia ada melalui pendekatan-pendekatan seperti risikan dan juga kaedah forensik. Ini melibatkan kepada kolaborasi dengan PDRM dan seumpamanya.

JAS juga turut menjalankan operasi bersepadu yang melibatkan Majlis

Perbandaran Pasir Gudang (MPPG) dalam konteks yang lebih spesifik kepada kawasan Yang Berhormat Tebrau ataupun kita panggil sebagai Majlis Perbandaran Pasir Gudang (MPPG) dan agensi-agensi berkepentingan yang lain seperti Polis Diraja Malaysia, Jabatan Bomba dan Penyelamat dan Jabatan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan.

Untuk makluman Yang Berhormat, pada tahun 2019, sebanyak 23 operasi bersepadu telah kita jalankan manakala sebanyak lapan operasi bersepadu telah dijalankan pada tahun 2020 sehingga 23 November 2020. Bermakna lebih kurang 31 operasi secara keseluruhan telah kita jalankan bermula dari tahun 2019 sehinggalah ke tahun 2020.

Selain itu, untuk memastikan bahawasanya program penguatkuasaan ini dapat dijalankan dengan sempurna dan demi memastikan bahawasanya kita dapat mengatasi isu ini dengan lebih tuntas, maka program-program seperti kempen kesedaran kepada pihak industri juga kita laksanakan dan juga kita mengharapkan bahawasanya kesedaran untuk menjaga kelestarian alam sekitar ini di kalangan konteks masyarakat juga dapat kita maksimumkan kerana bagi kita, masyarakat memainkan peranan penting. Mereka menjadi watchdog kepada kita.

Dalam hal inilah kita mengharapkan bahawasanya pembangunan yang dibuat di sekeliling itu harus dilandaskan dengan landasan yang betul. Dalam masa yang sama juga pada pandangan saya, sebarang bentuk tindakan yang ingin kita buat haruslah secara kolektif yang menggabungkan antara peranan NGO, peranan masyarakat, peranan kerajaan dan juga peranan pihak berkuasa tempatan. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri KASA. Ahli-ahli Yang Berhormat, dengan itu tamatlah sesi ucapan di bawah Usul Berkenaan Perkara Tadbir Kerajaan mengikut Peraturan Mesyuarat 17 pada hari ini. Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Kamar Khas hari ini ditangguhkan sehingga esok, jam 12.00 tengah hari pada hari Rabu, 25 November 2020. Terima kasih Ahli-ahli Yang Berhormat.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 12.21 tengah hari]